

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Kedd, február 23.

Viziló — vagy konkoly?

Kolozsvár, febr. 22.

(V. M.) Mikor a Kossuth Lajos lángelkű reformjai halálos csapással sújtották agyon a régi, avult kormányzati rendszert, mikor az 1848-iki törvényhozás kiragadta a bécsi udvar kezéből a Magyarország fölötti kormánykodás gyeplőjét és a végrehajtó hatalmat emancipálva az osztrák miniszterek befolyása alól egy, a magyar országgyűlésnek felelős, független miniszterium, mint legfőbb kormányzati szervezet kezébe tette le, nem hagyta figyelmen kívül azon körülményt, hogy a koronás magyar király nem tartozdik a magyar országgyűlés és a magyar kormány hivatalos székelyén, hanem az év legnagyobb részét Bécsben, tehát oly helyen tölti el, hol ránk nézve teljesen idegen, sőt mi ennél is több és jelentősebb: ellenünk ellenséges, mérges gázokat tartalmazó légkörben él. Az 1848. évi III. t.-c. megalkotói lángelkűk fenséges előrelátó képességével átérezték, hogy ez a körülmény szükségessé teszi egy oly institúció létesítését, melynek feladata és szent célja abban kulmináljon, hogy míg egyfelől közvetítő közeg gyanánt a magyar kormány és az uralkodó közti érintkezést könnyíti, segíti, addig másfelől, állandóan ő felsége személye mellett élve ez institúció vezetője, megóvja az ellenséges tanácsadók rossz indulatu információi szülte ballépésektől az uralkodót.

Az 1867. évi kiegyezés új rendet teremtett, melynek viszonyai ugyan legkevésbé sem szüntették meg amaz okokat, melyek a latere fenntartását szükségessé és elengedhetelenné tették, mindazonáltal a személye körüli miniszter hatáskörét előbbi alakjában nem lehetett beilleszteni az 1867. évi XII. t.-c. által alkotott helyzet keretébe. Ezért az ő felsége személye körüli miniszterium hatásköre, bár pillanatra sem veszít egyetlen atomnyit se fontosságából, meglehetősen szűkebb korlátok közé szorult, már csak azzal is, hogy a realunió folytán a közösen intézendő ügyek, mint a külügy — mely speciel eddig éppen hatáskörébe tartozott — hadügy s az ezekre vonatkozó pénzügy a közös miniszterek kezelésére bízattak.

Látható tehát, hogy valamin az ok, mely éltet adott a latere intézményének, fontos, számbaveendő és manapság is, — sőt tán inkább, mint valaha — létező, azon képpen a latere hatásköre is fontos és hatalmas közjogi jelentőségű. Magától értetődik tehát, hogy éppen ama körülményeknél fogva, melyek a személye körüli miniszteriumot szülték és nagyon szükségessé teszik, nem különben ama nagy közjogi jelentőségűnél fogva, melyvel ez intézményt hatásköre ruházta föl, végül a törvény abszolút szabályának rendelkezése értelmében az ő Felsége személye körüli miniszteri állás nem lehet betöltetlenül; az az precizen fejezve ki magunkat: a törvény határozottan elrendeli, hogy az ő Felsége személye körüli miniszter állandóan a Felső személye mellett legyen, a magyar miniszterelnök pedig éppen ezen hivatásánál fogva képtelen megfelelni a törvény ezen rendelkezésének, mért is egyidőben a két állást be nem töltheti.

Gróf Khuen azonban új tényezőt vitt be a magyar közjogba: kitűnően, a szorgos családapa gondosságával ápolat szakálát. S ez új közjogi tényező, no meg annak

tudata, hogy Bécsben mennyire óhajtják, hogy ezen első rangú fontosságu és a magyar érdekek szempontjából első rendű jelentőségű állást a „lieber Karl“ töltse be, kinevezette magát miniszterelnöksége és belügyminisztersége mellett személye körüli miniszterre is. Így hát Khuen ur ki a megtestesült lelki impotencia minden magasabb kormányzati téren, nemcsak miniszter volt a köbön, hanem hozzá a legjelentősebb tárcákat ragadta kezébe, köztük a személye körüli is, miáltal szembe került a szentesített törvény tételen intézkedésének határozott szabályával.

A groniosárt Tisza István gróf követte örökében. Ő is hozott új közjogi tényezőket tarsolyában: akasztófát, golyót és vaskezttyüt. Ő is miniszter lett a köbön, ő is megszegte a törvényt. Külön személye körüli minisztert máig sem neveztetett ki. De ugyan minek is? Mikor olyan jól lehet használni ezt a nemesség, méltóság, rendjel és cím közvetítő hivatal? Ki fog gondolni egyébre? Ki fog törődni azzal, hogy más intenciókkal instituáltak a személye körüli miniszteriumot? Ilyen zseniális „közgazdasági tevékenyző“ csak nem enged ki egy olyan jó geseftet egykettőre a markából? Oh nem! ... Dehogy! Sőt Tisza István bölcs és leleményes; a személye körüli miniszteriumot átalakította ügynökké. Sőt szemtanuk beszélnek, hogy a bécsi palota kapuján pompás keretű tábla hirdeti: „Prix fixe!... Hanem most a boldogság végét járja. Odafönt ragaszkodnak a Khuen személyéhez s miniszteri székbe akarják ültetni, kedves Károly“ urat. Meg akarják tenni a latere-nek.

Ennél szerencsétlenebb gondolat egyhamar nem jött a Smólen Tónik fejébe. A magyar parlament már két ízben utasította vissza a zágrábi hóhért. Olyan csunyan még nem bukkott miniszter, mióta a parlamentaris kormányformát fölaltatták, mint Khuen. Első bukása politikai jellemét egy csapással svjította agyon, de még mindig méltó mersze, még volt arca még egy kísérletezésre. Megbukott másodsor is. Nyílt ülésen szavazta le a pártja, az a párt, melynek támogatására ismét számít, mely elé ismét ki akar ülni. Ennek az embernek lesz arca bemenni abba a parlamentbe, ahonnan csaknem kirúgták, lesz arca ráoktrojálni magát arra a többségre, mely ott hagyta, mint Szent-Pál az oláhokat; képes lesz elválni egy merőben bizalmi állást, mikor tudja, hogy gyűlölik, utálják, undorodnak tőle és megvetik. Azok bizalmára számít, kik hónapokon át odáig sem engedték, hogy programját elfogadják.

Azt hittük, hogy végre leráztuk nyakunkról Khuen grófot. Szomorú valóságra ébredünk most, mikor a lapok ő felsége személye körüli miniszterre való legközlebbi kinevezését hozzák hírül. Kifejtettük főnebb, milyen nagy jelentőségű állás ez, kifejtettük azt is, hogy Khuen mennyire lehetetlen alak a magyar politikai közélet terén. Vétkeesség terhelné hát azt a tanácsadót, aki kinevezésre előterjeszti; s a rossz tanács nem menti most a felség ténykedését sem, mert hiszen maga is meggyőződhetett eléggé arról, hogy a gronicsárnak itt nincs hazája, nincs keresni valója. Ha a felség ragaszkodnék is e kinevezéshez,

a kormánynak és pártjának tiltakoznia kell ellene, teljes erejével, tekintélye, hatalma, befolyása egész súlyával. — Lelkiismeretlenség volna a kormány és pártja részéről engedni, bűn volna elősegíteni a Khuen kinevezését egy olyan maximális fontosságu és egy olyan maximális bizalmi állásra, mint a milyen az ő felsége személye körüli miniszteré.

Valóban nem hisszük, hogy Khuen képes legyen ma még közjogi állás elfogadására Magyarországon.

Városi közgyűlés.

II. nap.

Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, február 22.

Népes és látogatott közgyűlést tartott tegnap d. u. Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósága. A közgyűlés meglehetősenunalmasan kezdődött és csupán a már ismeretes bolgár kertészek ügye vitt egy kis élénkséget a terembe. Ez a kérdés az u. n. kényes természetű ügyek keretébe tartozik, ennél fogva azok, akik tulajdonképpen ellene voltak és vannak a gazdák kérdésének, nem igen mertek őszintén véleményt mondani, hanem kerülgettek egyre-másra a kérdést és végül örömprepső szívvel adták azt ki a tanácsnak és a szakembereknek.

Fekete Nagy Béla, aki ez ügyet előadta, hivatkozott a sajtóra is, mint amely foglalkozott e kérdéssel, de megszívlelendő indítvány nem merült fel.

Kötelességünknek tartjuk szíves figyelmébe hozni a tanácsos urnak, hogy mi igenis tettünk konkrét javaslatot az ügyben és pedig azt, hogy a városnak kötelessége próbát tenni és ha csak egy ávre is, kizárni a bolgár kertészeket és csak ha a kolozsvári gazdasági egyesületi testületük nélküli helyzetbe, akkor adnák a bolgároknak újból engedélyt terményeik behozatalára. Ezt hangoztattuk mindig, ma is ezt követeljük, mert meg kell védenünk földeszeinket, hogy — mint Katona András bizottsági tag mondotta — ne legyenek kénytelenek kivándorolni. ...

A tanács különben köteles már a jövő közgyűlésre kirukkolni a véleményével, ami alig lehet más, mint a földészek érdekeinek megvédése.

Volt azután a tegnapi közgyűlésnek még egy érdekes mozzanata. Nevezhetnők előbbi tulkapásnak, erőszakoskodásnak, de ismerve főispánunk szelíd természetét, távol áll tőlünk a gondolat, hogy ilyeneket impatáljunk neki. (Ha csak a most itthon járt, Fejlesztés alelnök ur, nem oltotta át saját elnöklési rendszerét.)

Ugyanis az Erdélyi Gazdasági Egylet ama méltányos kérdésénél, mely a telekfelosztási engedély némely feltételeinek módosítását célozta, nagy vita kerekedett. Több felszólalás hangzott el és még több volt kilátásban, mikor az elnök egyszerre csak kimondja: „Miután úgy látom, hogy a kommunális többsége a szakosztályok javaslatát fogadja el, ennél fogva azt határozattá emelem.“ S lőn nagy zúgás és moraj e váratlan kijelentés után, de már ellene alig lehetett tenni valamit. A határozat kimondatott, akinek nem tetszik, folyamodhat a miniszterhez.

A közgyűlésről a következő részleteket jelenthetjük. Jelen voltak:

Bizottsági tagok: Adorján György, dr. Apáthy István, B. Bak Lajos, Balogh Károly, Benel Ferenc th. tiszti főügyész, Betegh Péter, dr. Boros György, dr. Csipkés Károly, D. Deák József, dr. Deák Albert th. tiszti főügyész, Dobál Antal th. tiszti főügyész, Fekete Gábor, Gombos Ferenc, dr. Haller Károly, Havas László, Hevesi József, Hirschfeld Károly, Katona András, Kánitz Jenő, dr. Kecskeméthy István, Kovács István, Kusztó István, Köntzey Imre, dr. Menyházi Gáspár, Merza Gyula, Nagy Dezső, Nagy János, Nagy Lajos, dr. Papp József, Pál György, Puskás Béla, Reményik Károly, Rucska Lajos, Smiel Dávid, Somodi István, Székula Akos, dr. Szentkirályi Akos, Székely Mihály, Szilágyi Lajos, Tanács József, Tokaji László, dr. Török István, dr. Tutsek Sándor, ifj. Varga Daniel, Zágony Szabó Mihály.

Tisztviselők: Szvacsina Géza polgármester, Salamon Antal tanácsos, Vikol Kálmán tanácsos, árv. elnök, Fekete Nagy Béla tanácsos, dr. Eszterházy László főjegyző, Tarnai Mór aljegyző (th. főjegyző), Dr. Nemes Ferenc aljegyző, Föder Ottó aljegyző, Gajgázó Manó tiszti főügyész, dr. Jeszenszky Gyula árvaszéki tlnök, Póczy Mihály főmérnök, dr. Bartha János főorvos, Lakatos Ferenc főszámvevő.

Egy pillanat alatt tudomásul vette a közgyűlés a köztárgyhídi igazgató jelentését; a köztárgyhídnak az 1903. évi IV. negyedévi forgalmáról; az egész 1903. év forgalmáról szóló; továbbá a számvétség jelentéseit; a vámhivatali 1903. évi számadásáról; a vámtérek seprétéseiről szóló számadás megvizsgálásáról; a dobolási díjak 1903. évi számadásának megvizsgálásáról.

A bolgár kertészek.

Ezután következett a szerb és bolgár háboru. Mint már már ugyanis többször jeleztük, a Kolozsvári Gazdasági Egylet a szerb és bolgár kertészek piaci árulásának betiltását kérte.

A tárgyhöz elsőnek Katona András szólott hozzá. A szakosztályok halasztó indítványával szemben, Chajtaná, hogy azonnal tárgyalják le az ügyet, mert a kolozsvári földészek megélhetése mind nehezebb lesz és maholnap azon gondolkozunk, hogy ki kell vándorolnunk. Miből teremtsse elő a földész a közterheket, ha kiszorítják a helyi piacról.

Kecskeméthy István szólalt fel ezután Nem azt akarja, hogy az országos törvényvel szembe helyezkedjünk, hanem meg kell tennünk mindent gazdáink védelmére és azért ajánlja a kérés teljesítését.

Köntzey Imre: Feleslegesnek tartja, hogy külön bizottság tanulmányozza a kérdést, amely a szakbizottságban kellőleg megvitatta lett. Hivatkozik arra, hogy a szabályok szerint igenis joga van a főkapitányságnak a kommunális utasításra és felelősségére korlátozni a bolgár kertészek elonyomulását.

Dr. Deák Albert: Felvilágosítást kér arra nézve, hogy a törvény miként korlátozza az idegenek árusítási engedélyeit.

Fekete-Nagy Béla: Védi a tanács álláspontját.

Szvacsina Géza: Azon a véleményen van, hogy a városnak jogában áll e kérdésben dönteni, ám azt ajánlja, hogy vegyék le a kérdést a napirendről és a tanács a jövő közgyűlésre terjessze elő a szakemberek véleményét is.

Ezt a megoldást egyhangulag elfogadta a közgyűlés.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet kérését intézte a városhoz, az új Attila-utca csatornázása és vízvezeték berendezése iránt. E kérdésnél ismét felmerült a város nyomorának riasztó képe. A közgyűlés a szakosztályok javaslatát fogadta el, mely a vízvezeték jóvelmezésére nézve kér garanciákat és a berendezés költségeire vonatkozólag reabiztítja az Erdélyi Gazdasági Egylet-re, hogy vagy tgyen letébe 50.000 koronát, vagy adjon ugyanannyit kölcsön.

A kolozsvári kereskedők és iparosok bádagos szakosztálya „a közegészség, testi épség, közbiztonság“, stb.-ről szóló szabályrendelet 7. §-ának módosítása iránt beadott kérésre vonatkozólag, a szakosztályok javaslatára szerint e szakasz eltörlését határozták el.

Kerékpár-adó.

Bernáth Ede Sándor és társai a kerékpáradó eltörlése iránt adta be kérését, melyet a jövő évi költségvetés tárgyalása alkalmából vehetnek csupán figyelembe.

Csatornázások: A szamosközi utcai lakók a vízvezeték kiutjdi elengedését kérték, a mit a közgyűlés meg is adott.

Dr. Ignácz István és társai az Eszterházy-utcai csatorna megépítését kérik. Mivel e csatorna jóvelmezésére biztosított, ennél fogva a szükséges 10.000 koronát a nyugdíj-alapból veszik kölcsön.

Különböző jelentékelenebb kérések elintézése után nagy vita kerekedett az Erdélyi Gazdasági-egylet kérésénél, melyben a telekfelosztási engedély némely feltételeinek módosítását kérik.

Nagy Dezső, dr. Papp József, Tokaji László, Tutsek Sándor, dr. Szentkirályi Akos, dr. Deák Albert és még számosan szóltak a kérdéshez, a mikor egyszerre csak a főispán enunciatla a határozatot, mely szerint a kérés elutasítják.

Ez a hírtelenség nagy megdöbbenést keltett, mert egy pár indítvány is fektet a ház asztalán, a melyek felett elfelejtettek szavazni. De tustek ezen a kis előki „eseten“ is és most már valóban gyorsan lepergették a hátralevő jelentékelenebb ügyeket.

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyeskő centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

A japán—orosz háboru.

— Express tudósítás. —

Budapest, febr. 22.

Ha új fővezér kinevezése meg tudná fordítani a háboru sorsát, be sok győzelemre volna kilitása az orosz hadseregnek. Az első nagyobb kudarcok után, amelyek az orosz fegyvereket a keletázsia vizeken érték, az orosz cár és kormányai megem-berelette magát és kinevezte Kurapotkin, az orosz hadügyminisztert a mandzsuriái hadsereg fővezérének. Ez az egyetlen, amit a megszorult kormány tehetett, az persze, édes kevés.

Valószínű, hogy az orosz kormány az angolok példáját akarja követni, amely Roberts lordot küldte ki a keletafrikai harc-térre, amikor Buller sehogysem tudott boldogulni a burokkal. Roberts csakugyan meg tudta fordítani a helyzetet a harc-térén az angolok javára. De nagy kérdés, hogy Kurapotkin meg tud-e birkózni a fürge és vakmerő japánokkal, akik kicsinyek ugyan termetre, de nagyok kezdeményezés és bátorság tekintetében. Bizonyították a japánok, hogy az oroszok diplomáciája nem tudja félrevezetni őket, amikor az orruk-nál fogva akarták őket vezetni az oroszok mindaddig, a míg hadikészülődésüket végzik. Előbb vágta és meglepte az oroszokat azzal, hogy a diplomácia összeköttetést megszakították és a hadi álláspontra helyezkedtek.

Az oroszok tudvalóvőn nagy jajveszkelésben törtek ki és tele sirták krokodil-könnnyekkel egész Európát, mondván, hogy a japánok vadak és neveletlenek és nem vették figyelembe a diplomáciai bontont, hanem egyszerre ütni kezdtek. A japánok csakugyan nem nézték, nem keresték, hogy a nemzetközi diplomácia „illik nem illik“ című szabályzatában benne van-e, hogy szabad ütni, amikor az ellenség tola-kodása kényelmetlenné válik.

Ugy voltak az oroszokkal Koreában és Mandzsuriában, mint a legyekkel. Mikor már végreképpen türehtelenné válnak, az ember nem elégszik meg a pusztá hesegetéssel, hanem út jobbra-balra. A japánok egyszerre csak ütni kezdtek és bizony oda tütttek, a hol legjobban fájt. Persze, az oroszok nem emlitették, hogy ők sem feleltek meg a diplomácia legprimitívebb szabályainak, a mikor nem tritették ki Koreát és Mandzsuriát, a mire pedig szerződés szerint kötelezve lettek volna.

Most hát folytatódik a harc még mindig a vizeken és nemsokára a szárazföldön is. Igaz, hogy az orosz hatalom igen nagy volt vele még nemrég, hogy a szárazföldön sokkal erősebb, mint a vizen és erősebb, mint a japán hadsereg. Ez is el fog válni hamarosan, hogy mennyiben igaz, mennyiben nem.

Budapestre a mai napon a következő táviratok érkeztek:

Port-Arthur, február 22.

(Az Orosz Távirati ügynökség jelentése.) Teljesen tévesek a Reiter-ügynökségnek a japánoknak 14 én Port-Arthur ellen való torpedó-támadásáról szóló hírek. A valóság az, hogy a japánoknak minden támadási kísérletét megfiasították a hózivatarok, melyek közben a japánokat veszteségek is érték. A Novik nevű cirkálóhajót már ki-javították és az el is hagyta a hajójavító-műhelyt.

London, február 22.

Pekingből jelentik: Az angol egyesült állami, francia, német és olasz követek az orosz és japán követnek közös jegyzéket terjesztettek elő, melyben azt a kívánságot fejezik ki, hogy a háboru szoritkozzék Mandzsurszagra és ne terjedjen át kínai területre.

Aden, február 22.

Amikor tegnap a Mongolai nevű angol csomagszállítóhajó Adentől 460 kilométernyire nyugatra délután egy orosz vértesshajóval és négy torpedóüldözővel találkozott, utóbbiak egyike megkísérelte a Mongolía elfogását. E kísérlete azonban eredménytelen maradt. A hajóraj üldözte a hajót, de nem tudta elérni. Amikor a hajóraj rájle-t jelzett, a Mongolía meglasztotta járását és mitán átutatták, az egyik torpedóüldözőről jelek után bocsánatot kért. A hajóraj válaszul ült az hitte, hogy szállítóhajót fogott el.

Sanghai, február 22.

A japán konzul sürgetésére elrendelte a taotaj, hogy az itt lévő orosz ágyúszázad legkésőbb délután 6 óráig elhagyja a kikötőt. Az ágyúszázad azonban nem engedelmeskedett a parancsnak. Hir szerint a Seijang hajóraj, mely jelenleg Kianjan előtt horgonyzik, Sanghaiba jön, hogy segítsék a rend fenntartásában és lehetővé tegye

Réti Sándor férfi ruhakereskedőnél
— a tanácsháza alatt —

2466-118

1 férfi öltöny 4 firtól
1 fiúöltöny 1 firt 50 krtól.
1 férfi nadrág 1 firtól kezdve
kapható csakis a Tanácsháza alatt.

a japán hajózási társaságoknak a Japán és Sanghaj között való forgalmat ismét megnyitni.

Bombay, február 22.

Krnlif orosz ezredes Kvettába utazott. Nem engedték meg neki, hogy az afgán határon lévő Kamánba menjen. Azt hiszik, hogy a Sibírből Kamánba vezető vasutakat kettős sínnyal akarják építeni. A vasutakat Nuzki mellett lévő főállomást ma áttörték és egy hónap múlva készen lesz.

Vármegyei tiszviselők anketije.

Országos értekezlet Kolozsvárt

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, febr. 22.

(H.) A vármegyei tiszviselők országos egyesületének albizottsága a főszo-
gatók általános kérdésének rendezése tárgyában tegnapelőtt, e hó 21-én a Vármegye-
ház székfűzős ülést tartott, mint ezt már
tegnapi számunkban röviden jeleztük is.
Az országos egyesület szervező bizott-
sága Segesvártól f. évi február 1-én tartott
ülésén az albizottságot megalakítván, annak
elnökéül: Makfalvi Dózsa Endrét, Kolozs-
vármegye alispánját választotta meg, ki a
bizottsági gyűlést: 21-én délelőtt 10 órára
hívta össze.

Az ülésen valamennyi magyarországi
vármegye főszo-
gatói képviselték ma-
gukat, Dózsa elnök alispánján kívül jelen
voltak: Csizsár Gyula főjegyző (Kolozsvár),
Ivánka Pál főszo-
gató (Vác), dr. Hunyadi
Imre főszo-
gató (Óradna), Nagy Gyula
főszo-
gató (Sibényfűrdő), Imreh József
főszo-
gató (Nagyenyed), Bidermann József
(Gyula), Hankó-Veress Károly főszo-
gató (Kolozsvár), dr. Pávik Sándor al-
jegyző, dr. L. Hegedűs Árpád tb. főjegyző,
Kőváry Arthur tb. főszo-
gató, Boga Pál
főszo-
gató (Kolozsvár), Beretky Lajos szol-
gató (Gyula), Móra József dr. szol-
gató (Kolozsvár), dr. Horváth József tb. főszo-
gató, a Vármegyei tiszviselők orsz. egye-
sületének titkára (Budapest) és Hankó Ele-
mér tb. szol-
gató (Kolozsvár).

Dózsa Endre elnök alispán az ülést
megnyitván üdvözlő a messzi vidékről meg-
jelent főszo-
gatókat s szép szavakkal utal
ezen ülés jelentőségére. A főszo-
gatói kérdés megoldására gyűlt össze a
bizottság, hogy határozati javaslatot hozzon,
hogy a főszo-
gatók minden vármegyében
megfelelő irodákban, — irodaszer, fűtési és
világítási, továbbá uti átalányban része-
sítsenek.

Elnök ülést megnyitása után előadónál
dr. Horváth József tb. főszo-
gató, az orsz-
gatos egyesület titkárát, jegyzőül pedig:
Hankó Elemér tb. szol-
gatót jelöli ki.

Dr. Horváth titkár bejelenti, hogy az
országos egyesület szervező és érdekbizott-
ságának ez év február hó 1-én Segesvártól
tartott ülésén a főszo-
gatói általános
rendezésére vonatkozólag Ivánka Pál váci
és dr. Hunyadi Imre ó-radnai főszo-
gatók külön-külön javaslatot nyújtottak be a bi-
zottságnak, mely javaslatokat azonban az
idő rövidsége miatt azon alkalommal nem
tárgyalhatták, miért is ezen nagyfontosságú
kérdés beható tárgyalá-
rára egy albizottság
alakították s ezen bizottsági ülés hivatott
a mai napra össze az átalány kérdést
megoldani, illetve határozati javaslatot hozni.

Felolvassa Zorkóczy Tivadar stubnya-
fűrdői főszo-
gató Ivánka Pál váci
főszo-
gatóhoz intézett „Nyitni lehet”, to-
vábbá Hunyadi Imre dr. főszo-
gatóhoz Somogyi István segesvári alispánhoz
inté-
zett levelét s végül bemutatja Nagy Gyula
szilágysomlyói főszo-
gatóhoz ugyancsak
Somogyi alispánhoz intézett sorait, melyek
a „Vármegye” c. lap f. évi 5 és 7 száma-
ban megjelentek.

Bemutatja az Országos szervező-bizott-
ság által megállapított fizetésrendezési ter-
vezetet s bejelenti, hogy több részről, kifogás
emellett a rangosztálybeosztás ellen,
s különösen az ellen, hogy a főszo-
gatók a VIII. osztályba soroztatnak, a főjegyző,
főorvos, főjegyző és árvászeki elnök után.
Horváth titkár jelentése után a bizott-
ság, mielőtt végleges határozati javaslatot
hoznát volna, az átalányok mikénti ren-
dezése tárgyában előértekezletet tartott.

És pedig a rangosztályba sorozás és a
fizetési fokozat megállapítása tárgyában fel-
vetették a kérdést, hogy okserző és helyese-
bb az, hogy a főszo-
gatók rangosztályba soroz-
tassanak s vajon melyik fizetési fokozat lenne
megállapítható?

Dózsa alispán bemutatja Kolozsvárme-
gyének általa kidolgozott szabályrendeletét s
melyet már a miniszteriumhoz múlt évben
felterjesztett, — a melyben a főszo-
gatók a III. fokozaton s a szolgálati idő
rendén a II. fokozatban helyeztetnek el. E
szerint tehát II. fizetési: árvászeki elnök,
főjegyző, főjegyző. A szolgálati év szám sze-
rint főszo-
gató III. fizetési fokozatba soroztatnak, a fő-
jegyző, főszo-
gató, miután a fiatal főszo-
gatók hátrább áll, mint az idősebb főjegyző. S ez
okserző is. Továbbá árvászeki elnökhelyettes
és árvászeki elnök.

Hosszas vita keletkezett a főszo-
gatók fizetési fokozatba osztása ellen.

Hankó Veress főszo-
gatóról sérelmes-
nek tartja, hogy a tiszt főjegyző, főorvos
VII. fizetési osztályban van, a főszo-
gató pedig a VIII-ban.

E vitában résztvettek: Dr. Horváth,
Gaál Jenő, Hunyadi dr. főszo-
gatók, mind-
nyájan egy kőconcedáltak, hogy ha a főorvos
és főjegyző a VII. fiz. osztályba soroztatnak,
akkor a főszo-
gatók is, mint önálló auto-
nom hatóság, mint egy járás feje, mint fő-
tisztviselő bevétesek a VII. fizetési osztá-
lyba.

Dózsa alispán szerint a hiba az, hogy
a főszo-
gatókat nem veszik a kandidális
állású férfiak közé. Azt nem tartja kifogás-
oltnak, hogy a főorvos és főjegyző a VII.

fizetési osztályban szerepel. Mert hisz a
főorvos a vármegye közegészség ügyének
őre, a főjegyző pedig a törvény őre, jogi
lelkismerete a törv. nyhatóságának.

Törvényeink szerint is azok a fősztvi-
selők, kik a közig. bizottság tagjai: ezek
pedig: a főjegyző, főjegyző, főorvos és ár-
vaszeki elnök.

Azt kellene — ugymond — hangsú-
lyozni, hogy a törvény megfelelően módo-
sították, hogy a főszo-
gatókat felvegyék a
fősztviselők közé.

Dr. Hunyadi kikelt az ellen, hogy a
tisztviselőket rangosztályba sorozzák. A vár-
megye sokkal nagyobb nimbuszt tudott el-
érni, hogy sem a tisztviselők közé kaszt
rendszeri hozzon be.

A vármegyében bizik. Az alispán az
autonom tisztikar feje, nem kell azt ki-
mondjuk micsoda rangosztályba tartozik.

A rangosztály kasztrendszerét visz be,
s ez a történelmi multtal homlokegyenest
ellenkezik. A főszo-
gatókat az alispán
után kell következnie, mert hisz az egész
közigazgatás: az alispán, főszo-
gató és köjegyző, a többiek a segítő munkatársak.
Ezután következett az átalány kérdés
felvetési vita. (iroda átalány, uti átalány, fog-
ház átalány stb.)

Dr. Hunyadi elfogadandónak óhajta
kimondani, hogy a főszo-
gatókat egy ház-
ban natura adassék ki, főszo-
gatók székház
építtessék. Ugyancsak a többi átalány is
szerinte in natura lenne kiadandó.

E tárgyakban a vitában résztvettek: Hankó
Veress Károly, Ivánka Pál, Hunyadi, Gaál
főszo-
gatók, Móra József szol-
gató.

A vita d. e. 12 óráig tartott s a mint
bevégeződött a bizottság átlát a tárgyalásra
és pedig először általánosabban azután részle-
tesen bocsájtottak az érdemleges tár-
gyalásba.

Ivánka főszo-
gató felolvassa a tár-
gyalás sorrendjét. Szerinte a segesvári orsz.
bizottság határozata az irányadó.

Ivánka főszo-
gató bejelenti, hogy ő
körlevelet bocsájtott ki valamennyi várme-
gye főszo-
gatóra, hogy az átalány kér-
désre vonatkozólag egyenként kiki a maga
óhaját adja elő. 156 levelet kapott a főszo-
gatóktól, ezen levelekből egy javaslatot
készített és dolgozott ki, a melyt ezennel
beterjeszt s kéri annak felolvasását s a ha-
tározati javaslat pontok szerinti tárgyalását
és elfogadását.

Elnök tekintettel az idő előhaladott
voltára a részletes tárgyalást délután 3 órára
tüzi ki s az ülést déli fél 2 órákor fel-
függeszt.

Itt említettük meg, hogy a megjelent
főszo-
gatók Dózsa alispánnal, a „főszo-
gató”-val (ünnepelesen megválasztották a
népszerű alispán főszo-
gatókat) a „New-York” mellékletiségében rendezett
banketten részt vettek. Tösz-tösz után
hangzott el. Lendülettel tösz-tösz mondott
Ivánka főszo-
gató Dózsa alispánra, Hu-
nyadi dr. főszo-
gató Hankó főszo-
gatóra, továbbá tösz-tösz még Zorkóczy Tivadar
Dózsa alispánra, Hankó Veress főszo-
gatóra és mások.

A bankett 3 és fél óráig délután ért
végül, a honnan a főbírók Dózsa alispán-
nal előlön felvillanyozott jobb kedvvel in-
dultak a vármegyeház székházába, hogy az
ánketet tovább folytassák.

Délutáni ülés.

Dózsa Endre elnök fél 4 óráig nyi-
totta meg a délutáni ülést. Ivánka főszo-
gató javaslatának tárgyalása következett.

A bizottság a javaslat minden egyes
pontját hosszas és beható tanulmányozás
alá vette s dr. Hunyadi, Ivánka Pál, dr.
Horváth, Nagy Gyula, Bidermann és Hankó-
Veress főszo-
gatók hozzászólása után hozta a
következő V. nagyfontosságú határozatot.

1. Az 1903. évi április hó 26-án tar-
tott országos kongresszus által elfogadott a
vármegyei tiszviselők, segéd- és kezelő
személyzet stb. illetményeinek szabályozá-
sáról szóló szabályrendelet tervezetnek a
főszo-
gatók osztályozására és illetményeire
vonatkozó rendelkezése a főszo-
gatók jogos
igényeit nem elégíti ki, ennél fogva szükség-
gesnek tartja, hogy a vármegyei tiszviselők
egyeséges koncentrált státusba soroztatnak
ezen koncentrált státusba a fizetési osztály-
ok I-től következő fizetési sorrendben
megállapíttassanak és a főszo-
gatók is —
mint fősztviselők — közvetlenül az alispán
után, tehát a II. fizetési osztályba soroztat-
sanak és a szolgálati időrend szerint meg-
felelő fokozatba beosztassanak.

2. A főszo-
gatók reprezentációs
költségek látástanak el, ezen reprezentá-
cionális költségek a helyi viszonyok szerint
a törvényhatóságok által állapíttassanak
s a reprezentációs összeg minimuma:
600 koronát tegyen.

3. Utálaltanyul állapíttassék meg a
helyi viszonyoknak megfelelően annyi, a
mennyiből fogattartásán felül még a hiva-
latos utazással járó összes elkerülhetetlen
kiadásokat is fedezni lehet. (1200—2000
korona.)

4. A főszo-
gatóknak középítkezéssel,
avagy bérlet után a járási központokon
megfelelő magánlakás biztosíttassék. Ennek
ellenében a megfelelő lakbér illetmény a
törvényhatóságok alap járára beutaltassék.

Fenntartatik azonban a törvényhatóság
azon joga, hogy a főszo-
gatók ez iránti
kérsére a természetbeni lakás helyett a helyi
viszonyokhoz mért lakbért adjon ki.

5. A főszo-
gatók irodai szolgálatra
iroda szolgálat mindenütt beállíttassanak, il-
letve szerveztessenek és a főszo-
gatók hajdu (illetve huszár) személyes szolgálatra
fennírtassék.

A fenti 5 pontban hozott határozat
után Dózsa elnök indítványára ezen ülés
alkalmából táviratilag üdvözölték Tisza
István gróf miniszterelnököt és Sándor János
államtitkárt. Ezek után Dózsa elnök a
főszo-
gatóknak megjelenésükért köszönet
mondván, a megindított akciódhoz áldást,
erőt kívánva, bizottsági ülést d. u. 6 órá-
kor bezárta.

Az ülés bezárása után Ivánka Pál
váci főszo-
gató az összes főszo-
gatók nevében köszönetet mondott Dózsa alispán-
nak, mire a jelenlévők lelkes ovációban ré-
szesítettek az agilis alispánt, s egyenként
rokonérzésüket és köszönetüket fejezték ki.

*

Sándor János belügyi államtitkár a
vármegyei tiszviselők országos egyesületé-
nek albizottságának üdvözlő táviratára következő
távirattal küldötte Dózsa Endre alispánnak.

„Vármegyei tiszviselők országos egyesü-
lete kiküldött bizottságának Nagyságod elnök-
lete alatt tartott üléséből felüldött meglehangu
üdvözlését köszönettel vettem, mert a várme-
gyei tiszviselők karra, melynek kebelében
jelöntem, mindig együtt érezek s nekem öröm
az, ha velük vagy értük dolgozhatom. Sán-
dor János.”

Körmagyar.

— Budapesti munkatársunktól. —

Vidám cím alatt szomorú valóság;
mert nem táncról lézen itt szó, hanem
arról a körmagyarról, melyet ennek az or-
szágának egész népe a megélhetés terén lejt
és a melyt mint valami poklotancot
képtelen abban hagyni, mert nincs ereje
megállani.

Tegnap megint egy csomó gyűlés volt
melyen egyelőre nem volt szó, mint a jö-
vedelem, már mint az illető szak emberei
jövedelmének szaporításáról. A vasutasok
sürgőzt fizetést kértek; a főszo-
gatók követelik, hogy nekik az ugynevezett
mellékletmennyeket természetben adják ki,
adjanak nekik 2000 korona utaltanyt és
fizetésben sorozzák őket közvetlenül az al-
ispánok mögé; a bádósos munkások bér-
emelés körül tanácskoznak.

Igazuk van mindhármuknak. Vasutas,
főbíró és bádósos egyaránt kényerrel keres,
nem tudnak megélni és ideiglenesen együttes
akcióval a kormánytól illetőleg a meste-
rektől többet — eleget egy sem lehet soha
kiszöfolni.

Helyes! a dolognak csak egy bökke-
nője van. Akár a kormány, akár a mesze-
rek fizetik a többletet, egyik sem fizeti a
maga zsebéből, vagy olyan nagy és titkos
alapból, mely nem volna benne az általa-
nos nemzeti megélhetés alapjokéjében és a
szervezködő, vagy sztrájkoló szakok köz-
vetve, vagy közvetlenül kérészkolják a
többletet azoktól, a kik még nem szervez-
kedtek, még nem sztrájkolnak, de akik ezt
utóbb szintén meg fogják cselekedni, avagy
rögtön átfogják hárait a többlet-kiadást
másokra, részben vissza azokra, a kik
ki tudták maguknak járni a nagyobb jö-
vedelmet.

Nem az történik, hogy a javakat he-
lyesebben osztják el, hanem az, hogy egyik
magyar ember a másik szájából ragadja ki
a falatot, mert nincsenek elég javaink a köz-
ségeketek fedezésére és egyesek ideig-
óráig szerezhetnek valami előnyt a többiek
felett, de ezt idővel mások ismét elragad-
ják tőlük, vagy szedi tőlük az általános
drágulás.

Nem járunk helyes úton, mert végül
is bele kel bukunk ebbe az egészségtelen
körforgásba: nem egyes szakoknak, hanem
az egész népességnek kell szervezkednie,
hogy ebben az országban az egyesek is
megélhessenek. Szervezkedni kell politikai-
lag azok ellen, a kik a mostani rendszer
szolgálatát; meg kell buktatni azokat az in-
tőket, akik a szent közösségre esküsz-
nek és ez alatt a hamis cégre alatt Ma-
gyarország kincseit osztrák kézre juttatják.

Nem egymás szájából kell kineznünk
a falatot, nem egymás kezéből kell kirag-
adnunk a kényerrel, hanem együttes erő-
vel az osztrákoktól kell visszazerezelnünk
jogtalanul elhárított jövedelemforrásainkat.
Abból, amit az osztrák elszik tőlünk, meg-
élhetne egész Magyarország és jutna fizetés
és jövedelemfelelő, tehersökkenés min-
den magyar állampolgárnak.

Hadd nyíljék ki ennek a népnek a
szeme, hadd lássa és értesse meg, hogy csak
önálló ország tud boldogulni, hogy itt csak
akkor van boldogulás, megélhetés, ha Ma-
gyarország ismét a magyaroké lesz. A míg
a nép többsége ezt fel nem éri észszel és
általános választásuknál ismét csak azokra
szavaz, akik a cimek, rendjelek és sine-
curák járszolgálat az osztrákok malmára
hajítják a vizet; addig hiába minden erő-
ködés, koldus marad minden kereseti ág és
koldus minden ember, aki mást, mint
házt árul.

Tűz a Nemzeti Kaszinóban.

Lehullott mennyezet.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, febr. 22.

Vasárnap virradóra a főléri Bánffy-
féle palotában lévő Nemzeti Kaszinóban
könnyen végzetessé válhat tűzeset történt,
mely, hogy komolyabb következményekkel
nem járt, csupán a szerencsés véletlennek
tulajdonítható. Az esetről a következőket
jelenteltük:

Pénteken a Nemzeti Kaszinó kémény-
seprővel kiégettette a kéményt és a ké-
ményseprő úgy látszik nem vette észre,
hogy a kéménybe a mennyezet gerendái be-
vannak építve. A kiégetés alkalmával tűzet
fogtak a gerendák és a lappangó tűz észre-
vélenül terjedhetett szombaton egész nap és
éjjel.

Vasárnap reggelre a Kaszinó parkett-
jének tisztogatása rendeltetett el és így az
ezen munkát teljesítő munkások ott ma-
radtak éjjelre a Kaszinó biliárd termében

és az egyik munkás a biliárd asztalt vá-
lasztotta ki pihenő helyül.

Hajnal felé az illető munkás arra éb-
redt fel, hogy valahonnan faltörmelékek hui-
lottak reá. Felkeltette társát is és világos-
ságot gyújtva látták, hogy tűzben úszó a
szoba mennyezete.

Azonnal konstataálták, hogy a gerendák
égnek és felkeltve a Kaszinó szolgáját, elf-
hívták a tűzoltókat és hozzá fogtak az ol-
táshoz.

E munka közben rettenetes robajjal
leszakadt a mennyezet és azzal együtt egy
tűzoltó is, aki az oltás körül foglalatostko-
dott, de akinek könnyebb zuzódásokon ki-
vül szerencsére egyéb baja nem esett. Rövid
idő múlva sikerült a tűzet teljesen lokali-
zálni, de a Kaszinó biliárd szobája teljesen
a pusztulás képét mutatja, mert a menye-
zet leomlása alkalmával a butordarabok
erősen megrongálódtak.

Tegnap d. e. helyszíni szemlét tartot-
tak a hatóság képviselői a tűz színhelyén.
A tűzoltóság részéről Bartha Gergely és
Szakál Gábor, a város mérnöki hivatala
részéről Reschner Károly mérnök, a rendőrség
részéről Pataky Sándor alkapitány, to-
vábbá Rohonczy Lajos a Kaszinó gazdája
és dr. Deák Albert a háztulajdonos jogta-
nácsosa volt jelen.

A bizottság konstataálta, hogy a menye-
nyezet gerendái mind be vannak építve a
kéménybe. A legnagyobb szerencsétlenség
történt volna, ha a tűzet idejekorán észre
nem veszik. Szörnyű elgondolni is, hogy
micsoda végzetes következményei lehettek
volna ennek a tűznek, mely elpusztítással
fenyegette nemcsak a Bánffy-palotát, hanem
a Nagy Gábor-féle szállót is.

A rendőrség különben megindította a
vizsgálatot a felelősség megállapítása cél-
jából.

Sikkasztó községi pénztáros.

Váratlan rovaucsolás eredménye.

(Express tudósítás.)

Budapest febr. 22.

Kinos eset tartja szombat óta izgatott-
sággal Budafok közönségét. A községnek
egy régi hivatalnok, a ki a község szolga-
latában öszült meg, a folyó hó 13-án tar-
tott váratlan pénztárvizsgálat alkalmával
nagy összeg pénzrel nem tudott beszámolni.

A községben általános a vélemény, hogy
vagy tévedésről van szó, vagy pedig más-
valaki követte el a sikkasztást. Tévedés
annál könnyebben megtörténhetett, mert a
pénztárkönyveket hármán kezelik: a község
főjegyzője, a pénztárnok és az adóügyi
jegyző. Nagy erővel keresték a hibát
szombaton és vasárnap, aminek valami
eredménye mégis volt, a hiányzó összeg
összérőzt megtalálták. A többi azonban
hiába keresték. A szerencsétlen pénztáros
anyira a szívre vette a dolgot, hogy a
lakásán felakasztotta magát. Szerencsére
azonban még idejekorán észrevették és
életre keltették. Azóta buskomorságba esett,
többösr örülési rohamai vannak, úgy
hogy mindeztideig nem lehetett kihallgatni.

Az eset részleteiről a következőket je-
lenti tudósítónk:

Folyó hó 13-án, szombaton történt,
hogy Budafok község főjegyzője és adó-
ügyi jegyzője váratlanul megrovaucsolta a
község pénztárát, a mikor 10300 korona
hiányt konstataáltak. Schmied János pénztá-
ros, a ki már 35 év óta van a község szol-
gálatában nem tudta fővilágosítást adni a
pénz hollétéről. Szombaton is, vasárnap
is folyt a vizsgálat, a minnek volt is ere-
ménye, a mennyiben a hiányzó összegből
2000 koronát megtaláltak. A tévedés köz-
önséges összeadási hibából származott. —
A még hiányzó 8300 koronát nem talál-
ták meg.

Schmied János, a kit ez a csapás tel-
jesen öszietört, hazament Péter Pál-utcai
lakására, a hol rögtön ágyba feküdt. Hétfőn
reggel kilopódzott a szobából, fölment a
padlásra és egy ruhazsákot kötére fölakaszt-
otta magát.

Véletlenül nagynője, aki egyszersmind
gazdasszonya is, éppen akkor hazajött. Rögt-
ön feltűnt neki, hogy Schmied nincs az
ágyában, rosszat sejtett, keresni kezdte s a
padlason aztán megtalálta. Segítségért ki-
bált, a mire a szomszéd mézáros és pá-
linkamérő folszaladtak a padlásra, az eszmé-
letlen súlyos tetet lehozták és ágyba
fekettették — A gyors segítség még életre
hozta.

Azóta aztán buskomorságba esett
Schmied János. Napokon keresztül nem
lehet zavart venni, többször örülési rohamai
vannak. Nagyon valószínű, hogy becsületé-
nek a halálát nem éli túl.

A csendőrség lázasan kutat. Sajnos,
azonban eddig még eredménytelenül. Na-
gyon megnehezíti a vizsgálatot az, hogy
Schmied Jánost nem lehet kihallgatni.

A vizsgálatot vezető Girardi bíró szol-
gató tegnap átvizsgálta az összes könyve-
ket, természetesen szintén sikertelenül. A
község kára alig térül meg, habár a pénz-
táros, a kinek vagyonára elrendelték a bün-
gyi zárlatot, vagyonos ember. A vagyon
azonban elhunyt felesége után a gyerme-
keire szállott, a kik azzal az indoklással,
hogy az apjuk nem követhette el a sikkasztá-
st, egyelőre tudni sem akarnak arról,
hogy az édes apjuk becsületét a saját va-
gyoni romlásukkal mentse meg.

UJDONSÁGOK.

A helyzet.

Kolozsvár, febr. 23.

Tegnap délután a miniszterelnöki pa-
lotában minisztertanács volt. A kezdetén
gratuláltak Tisza István grófnak az első
sikerhez: a bezuzott ablakokhoz, de til-
kon bizonyosan ott lappangott a keserű-
ség, hogy az obstrukció szövetségét szer-
zett. Meghódította az utcát, a mely eddig
az obstrukció ellen volt, sőt a szociál-
demokraták gyűlésén vágattak kegyetlen
szavakkal az obstrukciónak. Mire volt jó
a keletkezett aláltságot, a mely szinte
gyűrte az obstrukciót, felriasztani holmi
cikk eldobással? Egy cikk, még ha há-
boru dühöngene is a macedon batáron, nem
csinál forradalmat és az állam épülete se
rendül meg a sajtotörő tárgyalásig.

A tegnapi minisztertanácsban súlyosabb
dolgokról esett szó. Arról, hogy békét kell
tartani minden áron. Képviselőházi osz-
trommal vagy választással.

A minisztertanácsban megállapították
ama eszközökről, a melyekhez megkérlik a
felség felhatalmazását. A felhatalmazás
kétirányú: vonatkozik a kiserletre a tár-
gyalások iendjének helyreállítására; vo-
natkozik a végső eszközökre: a házfel-
osztásra.

Természetes, hogy mik voltak e pro-
eozciók, arról hirt nem szerezhetünk.
De annyit sikerült megtudnunk, hogy Tisza
István gróf miniszterelnök a képviselőház
ülésén nyilatkozni fog szándékáról és a
helyzetéről, a melyet ő maga sem tart
világosnak.

A helyzetet bizony elmérgesítették a
vasutasok is. Vasutas: sokat jelent ma.
Kivált a hangulat keltéséhez jelent sokat.
Tegnap messze tájakról gyűltek össze, hogy
helyzetük javításáról vitakozzanak. Ártat-
lan mulatság a vasutasok tanácskozása.
Miért nem engedték meg nekik? Miért
álltak eléje pucscsal? Most már, úgy
halljuk mi, a kis mozgalom nagy mozga-
lomra dagadt és már a tegnapi napon
megszületett hat interpelláció, a melyvel
a kereskedelmi minisztert kívánják meg

kiismeret szava által nagyon kevéssé korlátozott egyén; a ki magát népboldogónak nevezi és tartja, képes volt ezen vármegyéknek főleg oláh lakosai között meglehetősen fölfordulást csinálni. A jelszavak körülbelül itt is azok, mint voltak máshol.

A jelenlegi jogi és társadalmi rend igazságtalanságai, melyek ellenmondanak a sokat hirdetett egyenlőségnek és testvériségnek. A nép nyomora, szemben egyesek jólétével. Mindezek között kiszinezve képek a fantáziára hajló szíveket és elméket megnyerni az izgatónak. A föld népe aztán elvakultságában nem igen számol azzal, vajjon mindazok az igézetek, a melyekkel őt megnyerik, keresztülvihetők? Lehetséges-e, hogy egy csekély értelmi és egyéb tekintetben is szegény töredéke a népességnek az egészszel szemben diadalt arasson? Az izgatók persze azt felelik rá, hogy igen, mert hiszen ezekkel fognak tartani a proletárok milliói.

Csakbogy nem tartanak ám! Hogy messzire ne menjünk, a Békésben évekként elzött megindult szocializmus már csak azért is sikerrel ment neki a munkának, mert ott keményfejtű és makacs népről, a magyarról volt szó. És ugyan mit tudott elérni? Széttépték ugyan bizonyos hivatalos iratokat és arcképeket, csináltak visszavonást ur és paraszt között, de bizony azt joggal nem állíthatjuk, hogy ne lettek volna kénytelenek belátni, hogy erőszakkal a mai világban ők bizony annál kevésbé mehetnek valahová.

Az oláhság mozgolódásának tehát jó vége nem lesz, mert nem is lehet. De mi, akik pedig valóban barátai vagyunk a szabadságnak, kénytelenek vagyunk rámutatni arra, hogy ezek a mozgalmak sok tekintetben a szabadságnak köszönhetők.

E nélkül sem az izgatónak nem mozoghatnának oly szabadon, mint teszik, sem a föld félrevezetett népe nem merne utának indulni, a minthogy a fővárosi szocialista prédikálók aggodalmasan kérdeik mindent, a mi őket a büntető törvénnyel hozhatná összeütközésbe.

Akadnak, a kik ezen a nyomor arra a meggyőződésre jutnak, hogy meg kell vonni azokat a jogokat, a melyek ilyen eredményre vezetnek. Mi nem vagyunk ezen a nézetben. Mi azt hisszük, hogy ilyen visszalépés többet ártana, mint a mennyi jót tölte várnunk lehet. Az orvoslásnak útja és módja más. A szocializmus a fensőbb rétegek minden oldalról nyilvánult nagymérvű közömbösségének tudható be. Ezen kell segíteni s a baj orvosolva lesz.

— (A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.) E hó 24-ikén, pénteken délután 4 órakor tartja közgyűlést a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara alábbi tárgysorozattal:

1. Elnöki közlemények. 2. Ügyforgalmi jelentés. a) Miniszteri leiratok: 3. Marosludas közs. vásári helypénz díjazásbázisa. (Kereskedelmi miniszter 74.195. sz. leirata. 4. Jelenítés az utárvételek postai csomagforgalomról tett tapasztalatokról. (Keresk. min. 2469. sz. leirata) b) Társamaraik megkeresései: 5. Katonai terményszállításoknál a kereskedők mellőzése. (Debrecei kamara 1472. sz. átirata.) 6. Több új vasúti díjazási intézkedés ellen panasz. (Szegedi kam. átir.) c) Hatóságok, társulatok stb. átiratai: 7. Iparikihágási ügyben vélemény. (Beszterce városnak megkeresése.) 8. Kerekes háziparaszok árusításának rendszabályozása. (Kolozsvári I. f. iparkamara megkeresése.) 9. A vasúti bérlet rakterületek kihasználásának megrendszabályozása. (Kolozsvári és csucsai fakeskedők panasa.) 10. Munkástanácsok létesítése. (Gelléri Mór javaslata.) 11. A cukor surtaxe és cukoradó megállapítása. (Orsz. Gazd. Egyet. megkeresése.) 12. Hazai iparcikk-kbőli árnház létesítése Kolozsvárt. (Ajtay Gyula indítványa.) 13. Ferenczy Árpád marosvásárhelyi szakiskolai növendék tansegély kérese. 14. Felső kereskedelmi iskolai tanárjelöltek köre tanulmányi segély kérese, d) Képli ügyek: 15. A kamara 1903. évi zárszámadása. 16. Esetleges indítványok.

— (A Menza szövetség közgyűlése.) Vasárnap délután tartotta meg a kolozsvári Menza-szövetség első közgyűlését, mely viharos volt és indulatos, mintha csak egy fiókparlament ülészet volna. A vihar legelőször az alapszabályok tárgyalása közben tört ki. Egyik fiatal embernek az Egyetemi Kört érintő éles megjegyzését a kör jelenlévő elnöke, Makoldy Győző heves hangon utasította vissza, de ekkor már olyan zivaj és lármá ülte meg a termet, hogy a hangját hallani se lehetett. A harc vége mindamellett az volt, hogy elfogadták az alapszabály javaslatot. Majd a választások dörgő jelenete következett. A Menza-szövetség elnöke Kertész Adolf lett, alelnökké viszont Bauner Benedek választották meg. Szeniorok a következők: Nuszbek Lajos, Hornyák Ferenc, Toldy Tihamér, Leibich Áron, Makoldy Győző, Mahay Attila, Kiss Zoltán, Rombauer Tivadar, Romanecz Arisztid, Máthé János, Kovács Jenő, Szabó István, Jodál Gábor, Bogdán Ernő, Magyar Ferenc, Puky Miklós, Égető Béla, Ulimann Vilmos, Kovács Endre, P. Holl Jenő, Gyapai József, Pártos Ervin, Jaszenovits Géza, Az ülés dr. Pósta Béla egyetemi tanár, tiszteletbeli elnök buzdító és Kertész Adolf elnöknek köszönő szavai után véget ért.

— (Meghívó.) A kolozsvári újságírók szindikátusának elnöksége, külön meghívó mellőzésével, ez uton kéri fel a szindikátus tagjait, hogy a ma kedden d. u. 4 órakor az Európa kávéház emeletén levő »Sakkör« helyiségében megtartandó értekezleten pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— (Meghívó.) Az Erdélyi Székely Felső Vadász Társulat rendez évi közgyűlését március hó 13-án d. u. 3 órakor tartja meg a kolozsvári kaszinó helyiségében.

melyre a társulat tagjait tisztelettel meghívja az igazgatóság. Tárgy: 1. Elnök megnyitása. 2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 3. Falkanagy évi jelentése. 4. Pánztárnok jelentése. 5. Az évi költségvetés megállapítása és megelőző évi zárszámadásra vonatkozó számvizsgáló jelentések meghallgatása, elfogadása és a felmentvény megadása, esetleg megtagadása. 6. Választmány kiegészítése. 7. Számvizsgálók megválasztása. 8. A versenyletelteket megállapító bizottság kiküldése. 9. Választmány indítványai.

— (Visszaélés az Emke nevével.) Franz de Paul Schröckenfux in Rossleithen bei Windischgarsten osztrák kaszagyáros cég kaszáira az EMKE betűket a magyar fogyasztóközönség meglepésére, az egyetemes tudta és beleegyezése nélkül ráírta s ez ellen az Emke a leghatározottabban tiltakozván, ez uton is tájékoztatja az érdekelteket közönséget, nehogy a visszaélést üző cégnek bárki is honi ipar pártolása címén felüljön.

— (Sakkverseny Kolozsvárt.) A kolozsvári Egyetemi Kör által rendezett verseny a tegnap kezdődött meg általános érdeklődés mellett, dr. Farkas Gyula egyetemi tanár, dr. Öváry Elemér és dr. Rosenberger Mór védnöksége alatt. A párosítás után Ferenczy nyert Téglastól, Kónya orosz huszár játszmában legyőzte Márton, Balázs nyert Szabadkaival szemben, míg az óriási érdeklődés mellett játszott Benkő-Stern partinál az utóbbi remist erőszakol ki. A játszóké állása az első forduló után: Balázs, Ferenczy, Kónya 1, Benkő Stern 1/2, Márton Szabadkai, Tégla 0.

— (Halálhíradás.) Jónás Bálint, kolozsvári ev. ref. lelkész, a kolozsvári egyházmegye f. törv. sz. bírja, Kolozsvármegye t. hat. biz. tagja e hó 21-ikén, élete 58. évében elhunyt. A meghaldogult jeles és népszerű lelképásztor neje és egyetlen leányán kívül kiterjedt család gyászolja.

— (Jótekonyság.) Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság a kolozsvári ág. hitv. evang. négygyüleket ez évben is ötven koronát adományozott, a miért is fogadja az elnökség hálás köszönetét.

— (A herceggel jobban van.) Vasary Kólos herceggel — mint örömmel értesülünk — már annyira jobban van, hogy orvosra dr. Jordán engedelmével, tegnap délből egy órára elhagyhatta ágyát. A herceggel környezete reméli, hogy néhány nap múlva teljesen felépül a herceg és megvalósíthatja szándékát, amely abból áll, hogy mielőbb Esztergomba utazhassék, ahol sürgős egyházi ügyek várják az örökke terékény és közkedvelt egyházfejedelmet.

— (Az aradiak szenczácója.) Aradi tüdősitónk írja: Nagy szenczációt kellett az ősszel Aradon a város egyik nagy szerepet játszó asszonya, Szelle Józsefné letartóztatása, akinek az ura Szelle József, tudvalegileg megszökött az igazságszolgáltatás keze elől. A letartóztatásnak nevezetes előzménye volt, amely közvetlen okul is szolgál az elfogatásra. Szelléné ugyanis határozott lépéseket tett aziránt, hogy othagyja Aradot és az ura után menjen, akiről máig sem tudni, hogy mely világrészben tartózkodik. Hogy Szelléné el akart szökni Aradról, annak kétségtelen bizonyítéka, hogy minden ingatlanát megterhelte kölcsönökkel s a legutolsó pénzművelete az volt, hogy a nagyszabedni takarékpénztárból 73.000 koronát vett fel, mely összeget a Boros Bénétiéren levő házára zálogjogilag be is kebelezte. A dolog és a szándék akkor lett gyanús, mikor Szelléné a polgármester hivatalánál fölföldre szökö utlevélért folyamodott. Az utirány Amerika volt, ami természetesen feltűnt s a kalandos háttér nyomban megvilágosult. Az aradi kir. ügyészség, mely Szelléné ellen nyomozatot folytatott család bukás büntetéseért, veszélyeztetve látta az eljárás sikeres eredményét, másrészt jogosan merült fel az aggodalma, hogy a súlyos büntetőjogi beszámítás alá eső cselekménnyel vádolt asszony egyszerűen a faképnél hagyja az igazságszolgáltatást, indítványozta a vizsgálati fogság elrendelését. Szelléné 2 hetet töltött az aradi törvényszék fogházában s az ő rabságának személyére bizonyára az volt a legnagyobb tragikuma, hogy a fodrásznéjét nélkülöznie kellett. Tizennygy napi zajos meditáció után a királyi tábla táviratilag rendelte el szabadlábra helyezését és Szelléné csángene, csak úgy gyalogosan, a védője kíséretében visszavetett elhagyott birodalmába, a Boros Bénétié negyedik számú házba. Itt azonban mindent lefoglalva, bírói pecsét alatt találta, mert a Szelle-féle csőd tömeggondnoka a fennálló követelések biztosítására büntetői zárlatot kért és kapott az összes ingatlanok és ingókra. Azóta Szelléné csődben, meghúzódva él, még az utcán is alig mutatkozik s tulajdonképpen állandó rendőri felügyelet alatt áll, mert az itélőtábla csak oly feltétellel adta vissza szabadságát, ha Arad város területét nem hagyja el. A vádirat, mely család bukás büntetében kéri Szelle Józsefnét elmarasztalni, a rengeteg anyagi bizonyítékon kívül a legutóbbi események kapcsán fölmerült erkölcsi momentumokra is hivatkozik és feltárja az Szelle-pár összes üzemeit. Ez a vádirat jellemrajza jogi alapon annak a lelketlen üzérkedésnek, — melyet a Szelle-cég évek hosszú során át ugyszólván egy egész társadalommal folytatott. A vádiratot ma referálták el az aradi törvényszék vádtaanácsa előtt s a jövő hét elején kézbesítik ki az érdekelteknek. Szelléné természetesen kifogásokkal fog élni.

IRODALOM.

(.) Kakas Márton. Hétről-hétre a vídám képek és elmés apróságoknak egész tömegével mulattatja olvasóit a Kakas Márton, s művészeinek minden vonása, íróinak minden betűje a jó izlés szigorú cenzuráján megy keresztül. A legújabb szám első oldalára Linek

Lajos festett egy komorságban is mosolyra indító képet a magyar delegáció hazatéréséről. Ez a rajz voltaképpen elmés paródia Meissonier híres képének, a mely az Oroszországban megvert napoleoni sereg hazatérését ábrázolja s a ki emlékszik az eredetire, bizonyára megfogja becsülni a paródia művészi tökéletességét. A másik színes kép, egy vídám farsangi jelenet, a Bér Dezső előkelő művészetének fog elismerést szerezni. A többi kép közül kiválók Ház Miklós két rajza, a mely újabb bizonyossággal szolgál a fiatal művész ritka talentumának. A lap irodalmi része csillogó, tarka keret gyánát fogja körül a képeket s minden sorából elmésség és jókedv sugárik.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, kedden, 1904. febr. 23. án:

Szegény Jonathán.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, szerdán, február 24-én.

A DRÓTOS TÓT.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Szegény Jonathán. (b. 136.)

Szerda: A drótos tót. (b. 137.)

Csütörtök: Machbeth. (b. 138.)

Pénék: Aranyvirág. Szőke Sári m. v. (b. 139.)

Szombat: Józsi. 1-ször. (b. 140.)

Vasárnap: d. u. Katalin.

este: Józsi. (b. 141.)

* Egyenlőség. Barrie érdekes tanulmánya tegnap este került negyedszer műsorra s ezuttal már csak félig telt meg a ház az új szindarab tiszteletére. A szereplők most is ugyanazok voltak s az érdeklődés most is Szegő Endre, Tóvölgyi Margit és Somlai Artur játéka felé összpontosult.

* Szegény Jonathán. Ma kerül szinte új betanulással Milöcker kedves operettje, az itt oly rég nem játszott „Szegény Jonathán”, melyben ezuttal Kassai. Szabó Mariska, Károlyi Leona, Hunfi, Mátrai és Dezsőri játsza a főbb szerepeket.

* Machbeth. Csütörtökre tűzte ki műsorra az igazgatóság „Machbeth”-et, melynek címszerepe Szakács Andor, Lady Machbeth szerepe Tóvölgyi Margit kezében van.

Táviratok

A delegációkból.

Bécs, február 22.

A delegáció Szapáry Gyula elnökle alatt ülést tartott.

A külügyminiszter képviselőtében Müller nagykövet felett az elhangzott beszédek.

Münich Aurél előadó ismerteti a költségvetést és sajnálattal említi fel, hogy a magyar politikai viszonyok arra készítettek a hadügyminisztert, hogy benntartsa a kiszolgált katonákat és bizonytalan időre behívja a póttartalékosokat.

Papp Géza: Az osztrák delegációban elhangzott beszédekkel foglalkozva kijelenti, hogy Magyarország ezredéves multja és az 1867-iki XII. te. lefektetett elvek kísérik azt, hogy más nyelvű törekvések összehasonlíthatók legyenek a magyar nyelv érvényesítésére irányuló törekvésekkel. Elismeréssel adózik ugyan a hadügyminiszter nyilatkozatáért, bár egyes kifejezései nem voltak szerencsések.

Széchényi Imre: Hive a hadsereg közönségének, de abban több teret kell engedni a magyar szellemnek.

Okolicsányi László: Az elért eredmények oly csekélyek, hogy ezzel a parlamenti béke biztosítva nincsen. Ha ma abban hagyjuk is, feltámad az egy félév múlva újabb. Bizalmatlanságát nyilvánítja a hadügyminiszter iránt.

Az ülés vége d. u. 3 órakor.

A holnapi delegáció.

Bécs, febr. 22.

A holnapi napon Apponyi Albert és Ugron Gábor szólnak fel a delegációban.

Politikai vizit.

Bécs, február 22.

A Reichsrath elnöke ma látogatást tett a magyar delegációban.

Delegációs ebéd.

Bécs, február 22.

Délután 5 órakor delegációs ebéd volt, melyen résztvettek az összes magyar delegátusok.

A csikszeredai választás.

Cikszereda, febr. 22.

A választás a legnagyobb rendben folyt le.

Györgypál János függetlenségi

775 szavazattal, Egyed Arthur kormány-párti 309 szavazattal szemben képviselőnek megválasztottat.

Eremits bankjáról.

Nagy-Kikinda, febr. 22.

A nagy-kikindai takarékpénztár, hogy az Eremits halála következtében jelentkező bevetőket kielégítse, az összes váltóadatokon követeli az egész kölcsön kifizetését. A takarékpénztárnak 120.000 korona alaptőkéje és 190.000 korona tartalékalapja, csupa apró váltókban nyer fedezetet, melyeket most prolongálás nélkül felhajtának, az érdekeltek, leginkább kis gazdákon, úgy hogy ezek közül sokan a tönk szélére juthatnak.

A bank, mely most a bomlás küszöbén áll, 1897—1901. években 40 korona osztalékot fizetett részvényeseinek.

Tisza adósságai.

Budapest, febr. 22.

A »Népszava« című lapot szombaton lefoglalták „Intő szó” című cikkeért.

Ma ismét megjelent a lap, a fenti cikk nélkül, de helyette egy „Tisza adósságai” című cikkel. Ma délelőtt a kir. ügyészség lefoglaltatta és elkoboztatta ezt a lapot is.

Nagy bukás a tőzsdén,

Budapest, febr. 22.

A gabona-tőzsdén jelentkező nagy árhullámzások ismét fizetéseképtelenné tettek egy céget.

Winkler József tőzsdé-bizományos ma fizetéseképtelenséget jelentett be. A cég passzívái 182.000 koronát tesznek ki, melyből 40.000 koronával a tőzsde és 142.000 koronával a vidéki megbízók vannak érdekelve.

A cég március hó 10-ig moratoriumot kért, mit a hitelezők legnagyobb része meg is adott.

Az orosz-japán háború.

Budapest, febr. 22.

Port-Arthur: A japánok minduntalan kísérleteket tesznek, hogy a kikötőbe behatoljanak. Az éjjel is történtek lövések, nyugtalanítva az orosz hajókat.

London: A Standardnak jelentik, hogy 500 főből álló kínai rablócsapat február 20-án megtámadott egy orosz őrséget, hogy a vasúti vonalat elpusztíthassák.

Alexejew elhagyta immár Port-Arthurt. Házának ablakai azonban ki vannak folyton világítva.

Pétváry: Orosz kereskedők ötven millió rubelt ajánlottak fel hadi célokra.

A cárné, 500 asszonnyal együtt folyton tépést csinál az orosz sebesültek részére.

Az óhitűek szektája elhatározta, hogy amennyiben a kormány államkölcsön felvételéhez fordulna, hitkövetésük két milliárd rubel értékű jegyzést eszközöl.

Berlin: A lengyel szocialisták tegnapi gyűlésén határozati javaslatot fogadtak el, melyen örömmel fejezik ki a japánok győzelme és az oroszok vereségei felett.

A balkán mozgolódások.

Bécs, febr. 22.

Az itteni török nagykövetség megcáfolja azt a hírt, mintha Törökország most bátoritán az albánokat a Kelet-Ázsiai háború által okozott zavarok kihasználására.

Konstantinápoly: A török kormány nagy bevásárlásokat eszközöl élelmiszerekben és lovakkban.

Páris: A bolgár követ a »Temps« egy munkatársa előtt kijelentette, hogy Bulgáriának nincs szándékában megzavarni a békét és Törökországgal sem óhajt semmiféle konfliktusba keveredni.

Szofie: A bolgár határon török csapatok örködnek.

A párisi tüzkatasztrófa.

Budapest, febr. 22.

Párisból jelentik: A tüzkatasztrófa hához a tüzoltók idejében érkeztek, de a tolóldírk rövidnek bizonyultak. Gőzfecskendőkkel sem tudtak boldogulni. A felső emeletre nem tudtak vizet bocsátani.

A közönség a tüzoltóság hiányos felszerelésének láttára fűtőltni és zajongni kezdett. Mikor az első szerencsétlen leugrott, akkor néztek mentőponyva után, de az sem volt kéznél.

A szomszéd ház balkonjáról egy ismeretlen ember átkuszott az égő házba és néhány perc múlva egy öreg asszonyt hozott ki a tűz közül. A közönség természetesen lelkes éljenzésbe tört ki. A leégett gyárba Lepini rendőrfőnök lépett be elsőnek és megtalálta a gyártulajdonos megszenesedett holttestét.

Eddig 13 halottat találtak, de még néhányan vannak a helyiségben. A tüzet egy munkás vigyázatlansága okozta.

REGÉNY.

Utazás a hatodik földrészen.

Irta: Koréh Endre. (8)

— S nincs reményük sorsuk jobbrafordulására?

— Nincs kiút. Unokáink is valószínűleg a mai állapotokat fogják nyögni... Szabadulás, szabadság csak úgy lehetne, ha különös csoda esnék s Zeloméniával valami szerencsétlenség történe. De azt hiszem hamarabb elfogy a mi erőnk, mint Zeloméniáé. Szemléltetőmást gyengülünk, napról-napra mesterségesen apaszatja a tiszta ragom lakosságát. Vagyunk nem gyarapodhat, mert jövedelmét, jözságait ingyen, vagy félárért szorolja el Zeloméniá. Ki vagyunk nekik szolgáltatva. Pedig egykor, hej de másképen volt. Mi volt akkor Ragomia! Ma pedig egy agyongyőrtőrt tartomány.

Hazib idegesen ugrott fel. — De uram, nincs ebben a nemzetben annyi önérték, annyi kegyelet a mult iránt, kötelességérzet az unokák iránt, hogy lerázza ezt az igát s kiseperje a zelomeniá pociákat? Bocssáson meg e szóért, — olyan gyáva lett ez a nép, hogy nem meri boldog jövedelmét követelni? Hiszen én úgy tudom, a zsarnokság rendesen elpuhult, elbizakodott, lomha, az elkeseredés és hazaszeretet pedig acélosza az ember idegeit!

— Fiatal barátom, ön úgy gondolkodik, mint minden fiatal ember. De nagy baj van itt! Fegyvere csak zeloméniának lehet, ragomnak nem. Mert ha lehetne én is önnel szólnék! Egyszer régen, száz éve megölték apáink a zeloméniákat. Szinte kezükben volt a győzelem. De a vezérek... Hej, a csengő, guruló aranyak, a kit körvesznek, nehéz annak megállani a ki sértest.

Látják ezt a képet — s a falon függő arcképre mutatott. — Ez a Machár, kinek képe minden lakásban ott van, parancsszóra. Ez ez az... de nem szölok. Jöjjenek be kérem oda. — S bevitte őket a legbelső szobájába, melynek két ajtója volt. Mindkettő vastag posztó fedte. Minden olyan puha, titokzatos volt. A vastag szőnyeg fel fogja a lépés zaját, a falakat borító posztó még a beszédet is...

— Most pedig kedves vendégeim, tudják meg, hogy én egy elkeseredett, vérző színű ragom vagyok. Az én párnám minden éjjel könnytől áztatott, mert siratom a hazám szabadságát... Nincs egy derült perem, mert az én imádtott hazám rab s a machár tartomány. Önök zíméniaitak, hát fogalmuk sincs arról az elnyomatásról, szolgásgárról, mely reánk nehezedik. Ugy élünk, mintha folytonos ostromállapot lenne. Nálam sokszor összegyűlünk, — mert nyilvánosan összegyűlhetünk ugyan, de mindenféle ezernyi a kém — s itt kesergünk, tüpöngünk, mit kellene, mit lehetne tenni a hazáért. El vagyunk rá készülve, hogy ha fel fedeznek, halál a jutalmunk. De nem azért kiméljük az életünket, mert féljük, hanem, mert fájdalom, kevesen vannak, a kikben a zsarnokság megfélemlítő nyomása mellett is van hazaifas érzés. Bizony kevesen vagyunk, a kik forrongó lélekkel, látszólag ridegen nézzük, ha kivándorló csapatot visznek messze idegenbe. Elmondom ezt a keserű dolgot.

Balmur közbevágott: — Hagyja el kérem, láttuk egy pár napja a közeli faluban s mondhatom, sohasem feledjük el azt a megrázó képet.

— S látják, folytatá Forze, ez így megy régóta.

Hullik, egyre hullik a mi talmas nemzetünk. S nem elég, hogy fogynak, hanem az elmenők helyett hoznak zeloméniákat, kik fogadott ellenségeink, fizetett kémek.

S ez az átkos betelepítési rendszer mióta folyik már!

— De nem könnyít a dolgon az, ha ragom hivatalnokok jóindulatilag, nemzeti érzésből enyhítik a szigorú rendszabályokat s végrehajtásukat?

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ

NYILTÉR.

A világpanoráma hosszabb ideig zárva marad.

Tudomásul!

Szives tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy a téli időnyre egy alkalmi bevásárlás folytán a **Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt levő nagy posztó- és gyapjuszövetárú raktárunkat**, nagyobb mennyiségű

maradék-szövetekkel

bővítettük ki, melyek a legfinomabb magyar, angol és skót gyártmányú kelmék: teljes öltö-zék, felöltő-, ulster- és télikabátoknak nagyon szélszerűek és olcsóságuknál fogva igen alkalmasak. Továbbá a legfinomabb fekete kelmék

báli és szalon

